



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/20-01/691

URBROJ: 354-01/20-11

Zagreb, 20. listopada 2020.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u vijeću sastavljenom od članova: Nelice Vidić, zamjenice predsjednice te Danijele Antolković i Karmele Dešković, članica, povodom žalbe žalitelja Ramić - trade d.o.o., Podstrana, OIB: 39960448656, u odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, predmet nabave: izgradnja TS 110-20(10) kV Terminal, broj objave: 2020/S 0F5-0030678, naručitelja HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, OIB: 46830600751, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14 i 98/20) i članka 398. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., dalje u tekstu ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se točka 4.3.2. b) dokumentacije o nabavi u dijelu koji glasi: „SCADA programski sustav (certifikat o kibernetičkoj sigurnosti), stavka troškovnika B.I.7.3.3“ te troškovnik u dijelu koji se odnosi na stavke B.I.7.3.3. i B.I.7.1.3. u otvorenom postupku javne nabave, predmet nabave: izgradnja TS 110-20(10) kV Terminal, broj objave: 2020/S 0F5-0030678, naručitelja HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb.
2. Nalaže se naručitelju HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave naknadi žalitelju Ramić - trade d.o.o., Podstrana troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., objavio je 24. kolovoza 2020. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2020/S 0F5-0030678, radi nabave izgradnje TS 110-20(10) kV Terminal.

U odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi, žalbu je 3. rujna 2020., putem sustava e-Žalba, izjavio žalitelj Ramić-trade d.o.o., Podstrana. Žalba je u smislu članka 420. ZJN 2016 uređena podneskom zaprimljenim kod ovog tijela 15. rujna 2020.

Žalitelj osporava zakonitost sadržaja dokumentacije o nabavi koju predlaže poništiti u dijelu zahvaćenom nezakonitošću te također traži naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

Naručitelj u odgovoru na žalbu, u bitnom, osporava osnovanost žalbenih navoda te predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

Tijekom žalbenog postupka pred ovim državnim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi objavljene u EOJN RH te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj osporava zakonitost sadržaja stavaka A.I.1.1., A.I.3.1., A.I.3.1.1.1., A.I.3.1.1.2., A.I.3.1.1.7., A.I.3.1.2.1., A.I.3.1.2.2., A.I.3.1.2.6., A.I.3.1.3.1., A.I.3.1.3.2., A.I.3.1.3.10., A.I.3.1.3.12., A.I.3.1.3.13., A.I.3.1.4.1., A.I.3.1.4.2., A.I.3.1.4.6., A.I.3.1.5.1., A.I.3.1.5.7., A.I.3.1.5.8., A.I.3.1.6.1., A.I.3.1.6.7., A.I.3.1.6.8., A.I.3.2.1., A.I.9.1.2., A.I.9.1.3., A.I.9.1.4., A.I.9.1.5., A.I.9.1.6., B.I.7.1.2., B.I.7.1.3., B.I.7.1.4., B.I.7.1.5. i B.I.7.1.6. troškovnika te točaka 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5. i 6.1 tablice tehničkih podataka (dio tehničke specifikacije). Navodi da je iz sadržaja tih stavaka razvidno da je naručitelj predmet nabave i pripadajuće tehničke specifikacije propisao na način da istima u cijelosti mogu udovoljiti samo tipovi proizvoda i proizvođači koje je sam naručitelj naveo kao primjer u svom troškovniku i tehničkoj specifikaciji, odnosno tipovi proizvoda i proizvođači koji su naručitelju poslužili kao osnova za kreiranje dokumentacije o nabavi. Smatra dokumentaciju o nabavi u tom dijelu protivnom odredbama članaka 205. stavak 1. i 2., 206. stavak 2. i 210. stavak 1. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je sve žalitelju sporne stavke propisao u skladu sa ZJN 2016 jer je omogućeno nuđenje jednakovrijednog proizvoda, a da je stavka B.I.7.1.3. propisana sukladno članku 210. stavku 1. ZJN 2016 gdje se upućuje na određeni tip i proizvođača s obzirom da smatra kako je to opravdano predmetom nabave. Obrazlaže da su kao uređaji zaštite elektroenergetskog voda u budućoj transformatorskoj stanici Terminal iz predmeta nabave traženi uređaji istog tipa i proizvođača koji su recentno ugrađeni u postojeća (susjedna) postrojenja TS Meterize i HE Zakučac i koji su međusobno kompatibilni u svrsi zaštite postojećeg elektroenergetskog 110 kV voda Meterize — Zakučac. Izgradnjom predmetne TS Terminal navedeni elektroenergetski 110 kV vod Meterize — Zakučac se po sistemu ulaz-izlaz uvodi u TS Terminal čime će ista biti povezana na TS Meterize i HE Zakučac preko zasebnih elektroenergetskih 110 kV vodova. Stoga je u TS Terminal, radi kompatibilnosti s postojećim uređajima na drugoj strani voda (TS Meterize i TS Zakučac), opravdano ugraditi upravo uređaje numeričkih releja diferencijalne i distantne zaštite voda tip 7SD5221-6DB99- 7ZHMO+LOR+M2S (Siemens), kako je navedeno u troškovniku. U protivnom (da se omogući ugradnja drugačijih uređaja u TS Terminal) bi bilo potrebno zamijeniti recentno ugrađene postojeće uređaje zaštite voda u TS Meterize i HE Zakučac što nije ekonomično. Žalbene navode smatra paušalnim a te navodi da ih žalitelj ničime ne dokazuje.

Ocjenjujući osnovanost ovog navoda, uvidom u troškovnik predmeta nabave, utvrđeno je da su sve žalitelju sporne stavke (osim B.I.7.1.3.) formulirane na način da su istima određene tehničke karakteristike tražene opreme te je upućeno na određenog proizvođača i tip s time da je uputa popraćena izrazom „ili jednakovrijedno“. Za pojedine stavke su u točkama 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5. i 6.1 tablice tehničkih podataka (dio tehničke specifikacije) propisani kriteriji jednakovrijednosti. U dijelu troškovnika

koji se odnosi na ormare upravljanja i zaštite, stavci troškovnika B.I.7.1.3 tražen je "Numerički relej diferencijalne i distantne zaštite voda" određenih tehničkih karakteristika te je upućeno na tip 7SD5221-6DB99-7HM0+LOR+M2S, SIEMENS (zbog kompatibilnost s uređajem na drugoj strani voda).

Točkom 2.4. dokumentacije o nabavi propisano je da pojedine pozicije u troškovniku i tablice tehničkih podataka (točka 5. Tehničkih specifikacija) imaju oznake (nazive) određenog proizvođača i tipa (ili kataloškog broja), jer se na taj način najbolje mogu opisati tehničke karakteristike proizvoda. To, međutim, ne znači da se mora nuditi proizvod tog proizvođača, već se može nuditi proizvod bilo kojeg proizvođača koji je jednakovrijedan tehničkim karakteristikama proizvoda naznačenog u troškovniku i tablicama jednakovrijednosti (točka 5. Tehničkih specifikacija). Nadalje je propisano da se pod pojmom „jednakovrijedan“ podrazumijeva da ponuđeni proizvod mora biti jednake ili bolje kvalitete te istih ili boljih karakteristika od proizvoda naznačenog u troškovniku i tablicama jednakovrijednosti (točka 5. Tehničkih specifikacija). Ponuditelj mora dokazati jednakovrijednost ponuđenog proizvoda. U suprotnom će naručitelj smatrati da ponuđena roba nije sukladna traženoj, a ponudu ocijeniti nepravilnom. Ukoliko ponuditelj koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu nudi proizvođača i tip proizvoda koji nije naveden u troškovniku i tablicama jednakovrijednosti na kraju će postupka dokazivati jednakovrijednost dostavom ažurnih popratnih dokumenata, odnosno potvrdama i drugom dokumentacijom kojom dokazuje da je ispunio propisane uvjete iz tehničke specifikacije. Ukoliko se nudi proizvod koji je jednakovrijedan proizvodu opisanom u troškovniku, ponuditelj koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu biti će dužan uz ažurirane popratne dokumente, ukoliko ih naručitelj bude tražio, dostaviti dokaze jednakovrijednosti koji su navedeni u točki 4.2.3. dokumentacije o nabavi. U suprotnom će naručitelj smatrati da ponuđena roba nije sukladna traženoj, a ponudu ocijeniti nepravilnom.

Člankom 205. ZJN 2016 propisano je da se predmet nabave mora opisati na jasan, nedvojbjen, potpun i neutralan način koji osigurava usporedivost ponuda u pogledu uvjeta i zahtjeva koje je javni naručitelj postavio te da opis predmeta nabave ne smije pogodovati određenom gospodarskom subjektu. Člankom 206. stavkom 2. ZJN 2016 propisano je da tehničke specifikacije moraju svim gospodarskim subjektima omogućiti jednak pristup postupku javne nabave i ne smiju imati učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju.

Člankom 210. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da tehničke specifikacije ne smiju upućivati na određenu marku ili izvor, ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni gospodarski subjekt, ili na zaštitne znakove, patente, tipove ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo učinak pogodovanja ili isključenja određenih gospodarskih subjekata ili određenih proizvoda, osim ako je to opravdano predmetom nabave. Stavak 2. tog članka propisuje da je upućivanje iz stavka 1. ovoga članka iznimno dopušteno ako se predmet nabave ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati sukladno članku 209. ovoga Zakona, pri čemu takva uputa mora biti popraćena izrazom »ili jednakovrijedno«. Stavkom 3. je propisano da je u slučaju iz stavka 2. tog članka, javni naručitelj obavezan u dokumentaciji o nabavi navesti kriterije mjerodavne za ocjenu jednakovrijednosti predmeta nabave.

Pravila o teretu dokazivanja propisana su člankom 403. ZJN 2016, koji u stavku 1. propisuje da je u žalbenom postupku svaka stranka dužna iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju. Stavkom 2. je propisano da je žalitelj obavezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi. Stavkom 3. je propisano da je naručitelj obavezan dokazati postojanje činjenica i okolnosti na temelju kojih je donio odluke o pravima, poduzeo radnje ili propustio radnje te proveo postupke koji su predmet žalbenog postupka.

Dakle, žalitelj navodi da je iz sadržaja spornih stavaka razvidno da zahtjevima iz tehničkih specifikacija mogu udovoljiti samo tipovi proizvoda i proizvođači na koje je upućeno u troškovniku. No, kako je utvrđeno, naručitelj je kod svih stavaka, osim stavke B.I.7.1.3. svako upućivanje na određenog

proizvođača i tip proizvoda, popratio izrazom „ili jednakovrijedno“ te u dokumentaciji o nabavi propisao kriterije za ocjenu jednakovrijednosti. Naime, naručitelj određuje predmet nabave sukladno svojim potrebama, pri čemu je dužan pridržavati se odgovarajućih odredbi ZJN 2016. Žalitelj, u konkretnom slučaju, osim upućivanja na čitavi opis tih stavaka te paušalnog upućivanja na pogodovanje gospodarskim subjektima na koje je naručitelj uputio u troškovniku, a za koje nije sporno da mogu udovoljiti zahtjevima naručitelja, nije obrazložio na koji način i u kojem dijelu smatra da se zahtjevima tehničke specifikacije pogoduje određenom gospodarskom subjektu u odnosu na druge subjekte na tržištu, niti je dokazao činjenicu da je tržišno nadmetanje ograničeno. Stoga ovo državno tijelo nije našlo osnova za zaključak temeljem kojeg bi se utvrdile nezakonitosti na koje žalitelj upućuje odnosno nije utvrđeno da je naručitelj propisivanjem tehničkih specifikacija za sporne stavke pogodio određenim gospodarskim subjektima u odnosu na ostale subjekte na tržištu, odnosno stvorio neopravdane prepreke za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju. Slijedom navedenog, ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen je kao neosnovan.

Međutim, naručitelj troškovnik u dijelu koji se odnosi na stavku B.I.7.1.3. nije propisao sukladno citiranim odredbama ZJN 2016. Naručitelj je u toj stavci nakon zahtjeva vezanih za tu stavku uputio na određeni tip proizvoda proizvođača Siemens. Takvo propisivanje, naručitelj opravdava predmetom nabave. Međutim, budući da se radi o situaciji gdje je naručitelj uputio na određeni tip i proizvođača, sukladno izričitim odredbama članka 210. ZJN 2016, bio je dužan takvo upućivanje popratiti izrazom ili jednakovrijedno, neovisno od činjenice što je na određeni tip i proizvođača uputio jer je to opravdano predmetom nabave. Slijedom navedenog, ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen je kao osnovan.

Žalitelj dalje osporava točku 4.2.2. dokumentacije o nabavi u dijelu koji se odnosi na zahtjev kojim se za inženjere gradilišta građevinske i elektrotehničke struke traži iskustvo na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više. Zahtjev da inženjer gradilišta građevinske struke mora imati iskustvo na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više je diskriminirajući budući da građevina za GIS postrojenje nije nikakva posebna izvedba u odnosu na slične građevine i ne može biti uvjet za odabir inženjera gradilišta građevinske struke. Također, zahtjev za inženjerom gradilišta elektrotehničke struke sa iskustvom na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više također je neopravdan budući da isporuka i montaža GIS postrojenja uopće nije predmet ovog postupka te je stoga sam zahtjev nelogičan. U prilog tome upućuje na točke 1.3.8., 1.5. i 2. tehničke specifikacije.

Također osporava zakonitost te točke u dijelu kojim je propisano da ponuditelj može u izvršenju ugovora angažirati i veći broj osoba, uz ograničenje da mora angažirati minimum 10 različitih osoba koje su tražene ovom točkom zbog moguće istovremenosti obavljanja navedenih poslova. Budući da jedna osoba može biti tehnički stručnjak za više točki iz popisa koji se navodi u dijelu točke 4.2.2. dokumentacije o nabavi, smatra da se radi o neopravdanom, prekomjernom i diskriminirajućem zahtjevu naručitelja da ponuditelj mora angažirati minimum 10 različitih osoba.

Točku 4.2.2. dokumentacije o nabavi osporava i u dijelu kojim je za osobe pod 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 iz te točke tražen važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za rad na ponuđenom uređaju izdan od strane proizvođača uređaja ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za predloženu osobu, za osobu pod 13 važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za rad na ponuđenom SCADA programskom sustavu postrojenja 110 kV izdan od strane proizvođača programskog sustava, njegovog ovlaštenog predstavnika ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za predloženu osobu, za osobu pod 14 važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za rad na SCADA programskom sustavu (Network Manager) u MC Split izdan od strane proizvođača programskog sustava, njegovog ovlaštenog predstavnika ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za

predloženu osobu, za osobu pod 15 važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za ispitivanje i puštanje u pogon ponuđenog energetskog transformatora 110 kV izdan od strane proizvođača transformatora ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za predloženu osobu. Smatra da ti dokazi nisu propisani sukladno ZJN 2016 te da je naručitelj trebao propisati da ponuditelj mora dokazati da će imati na raspolaganju rukovodeće osoblje koje posjeduje obrazovne i stručne kvalifikacije. Navodi da inačice riječi kao što su strukovna sposobnost, stručno znanje i iskustvo, samo navođenje riječi osposobljenost nisu propisane ZJN 2016 te da naručitelj nije smio odstupiti od onoga što je opisano zakonom. Naime, obzirom da je naručitelj odstupio od zahtjeva gdje po ZJN 2016 može tražiti obrazovne i stručne kvalifikacije rukovodećeg osoblja za ranije navedene točke iz dijela točke 4.2.2., on kao dokaze obrazovnih i stručnih kvalifikaciji navodi da to mogu biti certifikat, uvjerenje, potvrda. U nastavku naručitelj navodi da te dokumente mogu izdati proizvođač, njegov ovlašteni predstavnik ili njegov ovlašteni obukovni centar. Smatra da je naručitelj mogao tražiti samo dokaz obrazovnih i stručnih kvalifikacija bez da propiše oblik istog i od koga će biti izdan. Pojašnjava da stručna kvalifikacija obuhvaća formalno obrazovanje i profesionalnu osposobljenost (stručno usavršavanje i osposobljavanje nakon završetka formalnog obrazovanja, kao i moguće stručno iskustvo stečeno pri obavljanju regulirane profesije u državi ugovornici Europskog ekonomskog prostora na temelju čega je kandidat stekao pravo obavljanja određene regulirane profesije). Prema definiciji stručne kvalifikacije i stečeno stručno iskustvo je stručna kvalifikacija.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je dokumentacijom o nabavi propisao da tehnički stručnjaci pod točkom 1. i 2. imaju određeno iskustvo, obzirom da iskustvo stručnjaka spada pod stručne kvalifikacije osoblja te naručitelj iste može zahtijevati u okviru uvjeta tehničke i stručne sposobnosti. Navodi da je predmet nabave, između ostalog, izgradnja zgrade transformatorske stanice unutar koje se smješta metalom oklopljeno i plinom SFS6 izolirano (GIS) postrojenje 110 kV. Naručitelj ne prihvaća tvrdnju žalitelja prema kojoj građevina za metalom oklopljeno i plinom SF6 izolirano (GIS) postrojenje nije nikakva posebna izvedba u odnosu na slične građevine. Naime, zgrade za smještaj GIS postrojenja, u odnosu na druge zgrade, su upravo specifične po: - svojoj konstrukciji koja mora zadovoljiti težine unutrašnjeg postrojenja i sile koje postrojenje izaziva na podlozi, - izvedbi same međukatne ploče na kojoj se smješta GIS postrojenje (posebnosti kod izvedbe učvršćenja postrojenja u pod i izvedbe svih kablskih prodora), - ugradnji jednogredne mosne dizalice (nosivosti 5 tona) u prostoriji za smještaj GIS postrojenja, - izvedbi uzemljivača u prostoriji za smještaj GIS postrojenja koje se ugrađuje za vrijeme građevinskih radova, - izvedbi protupožarnog brtvljenja prodora u prostoriju GIS postrojenja iz prostorije ispod itd. S obzirom na navedeno naručitelj smatra da je iskustvo inženjera gradilišta građevinske struke na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više, vezano za predmet nabave i razmjerno predmetu nabave te da predstavlja minimalnu razinu sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Naručitelj ne spori da nabava, transport, ugradnja i kontrola kvalitete samog metalom oklopljenog i plinom SF6 izoliranog (GIS) postrojenja 110 kV nije predmet ove nabave, međutim svi u nastavku navedeni radovi su elektrotehničke struke, u predmetu su ove nabave i usko su vezani uz GIS postrojenje: - ugradnja uzemljivača za metalom oklopljeno i plinom SF6 izolirano (GIS) postrojenje 110 kV unutar zgrade transformatorske stanice, - ugradnja sustava pocinčanih metalnih kablskih kanala za signalne kabele ispod metalom oklopljenog i plinom SF6 izoliranog (GIS) postrojenja 110 kV unutar zgrade transformatorske stanice, - ugradnja niskonaponskih kabela na metalom oklopljeno i plinom SF6 izolirano (GIS) postrojenje 110 kV unutar zgrade transformatorske stanice, - ugradnja kabela i kablskih završnica 110 kV na metalom oklopljeno i plinom SF6 izolirano (GIS) postrojenje 110 kV unutar zgrade transformatorske stanice, - ugradnja kompletne sekundarne opreme postrojenja 110 kV unutar zgrade transformatorske stanice te ispitivanje pune funkcionalnosti kompletnog postrojenja 110 kV koje

uključuje i metalom oklopljeno i plinom SF₆ izolirano (GIS) postrojenje 110 kV. Naručitelj napominje da je prema tipu postrojenja 110 kV transformatorske stanice (otvoreni AIS tip — zračno izolirano vanjsko postrojenje ili zatvoreni GIS tip — metalom oklopljeno i plinom SF₆ izolirano unutrašnje postrojenje) uvelike određena specifičnost elektromontažnih radova kod izgradnje transformatorske stanice. Sama ugradnja GIS postrojenja 110 kV predstavlja samo dio ukupnih elektromontažnih radova pri izgradnji transformatorske stanice s GIS postrojenjem, dok je veliki dio preostalih elektromontažnih radova usko vezan za isto. Slijedom navedenog naručitelj smatra da je iskustvo inženjera gradilišta elektrotehničke struke na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više, vezano za predmet nabave i razmjerno predmetu nabave te da predstavlja minimalnu razinu sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi, iako GIS postrojenje 110 kV nije predmet ove nabave.

U odnosu na drugi dio navoda naručitelj smatra da je prilikom propisivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti sagledao mogućnosti istovremenog obavljanja poslova za koje se tehnički stručnjaci traže, imajući u vidu složenost, značaj, rizike i opasnosti poslova te da je u svemu postupio sukladno članku 256. ZJN 2016, odnosno da je u dijelu propisivanja raspolaganja stručnjacima propisao minimalne razine sposobnosti te da je tako postavljeni uvjet vezan uz predmet nabave i razmjernom predmetu nabave. Naručitelj je za obavljanje 15 funkcija iz točke 4.2.2. propisao da ponuditelj mora angažirati minimalno 10 različitih osoba čime je zapravo omogućio da jedna osoba može biti tehnički stručnjak za više funkcija (primjerice omogućeno je da jedna osoba obavlja 6 funkcija, a ostalih devet osoba po jednu funkciju). Samom tom činjenicom obrazloženje žalbenog navoda je pogrešno, a žalitelj ničim dalje ne potkrepljuje niti dokazuje svoju tvrdnju da se radi o neopravdanom, prekomjernom i diskriminirajućem zahtjevu naručitelja. Naručitelj ističe još da postoji mogućnost ponuditelja da se radi dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti osloni na sposobnost drugih subjekata, kako je propisano dokumentacijom o nabavi.

Ocjenujući osnovanost ovog navoda utvrđeno je da su točkom 4.2.2. dokumentacije o nabavi, kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti, traženi podaci o angažiranim tehničkim stručnjacima ili tehničkim tijelima i njihove stručne kvalifikacije. Tako je u bitnom propisano preliminarno dokazivanje ESPD obrascem, a ukoliko naručitelj traži provjeru informacija iz ESPD obrasca propisano je da ponuditelj mora dostaviti popis tehničkih stručnjaka, u kojem će biti navedeni stručnjaci koje ponuditelj namjerava angažirati za izvođenje radova koji su predmet ovog postupka javne nabave. Popis treba sadržavati sljedeće podatke za svakog nominiranog stručnjaka: ime i prezime, stručno zvanje, ponuditelj mora potvrditi da raspolaže najmanje sa: 1. inženjerom gradilišta građevinske struke sa iskustvom na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više, 2. inženjerom gradilišta elektrotehničke struke sa iskustvom na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više, 3. ovlaštenu inženjera elektrotehničke struke za izradu izvedbenog projekta s iskustvom u svojstvu projektanta izvedbenog projekta USZM transformatorske stanice naponske razine 110 kV ili više, 4. osoba elektrotehničke struke za izradu elaborata udešenja relejne zaštite s iskustvom u izradi elaborata udešenja relejne zaštite transformatorskih stanica naponske razine 110 kV ili više., 5. specijalist za konfiguriranje, parametriranje i ispitivanje ponuđenog tipa jedinice upravljanja i zaštite polja 20(10) kV s iskustvom na konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju jedinice upravljanja i zaštite polja naponske razine 20(10) kV ili više, 6. specijalist za konfiguriranje, parametriranje i ispitivanje ponuđenog tipa numeričkog uređaja zaštite transformatora 110 kV s iskustvom na konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju numeričkog uređaja zaštite transformatora naponske razine 110 kV ili više, 7. specijalist za konfiguriranje, parametriranje i ispitivanje ponuđenog tipa numeričke upravljačke jedinice (terminala) polja postrojenja 110 kV s iskustvom na konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju numeričke upravljačke jedinice polja postrojenja naponske razine 110 kV ili više, 8. specijalist za konfiguriranje, parametriranje i ispitivanje

ponuđenog tipa numeričkog uređaja zaštite voda 110 kV s iskustvom na konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju numeričkog uređaja zaštite voda naponske razine 110 kV ili više, 9. specijalist za konfiguriranje, parametriranje i ispitivanje ponuđenog tipa numeričkog uređaja zaštite sabirnica 110 kV s iskustvom na konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju numeričkog uređaja zaštite sabirnica naponske razine 110 kV ili više, 10. specijalist za konfiguriranje, parametriranje i ispitivanje ponuđenog tipa regulatora rada Petersenove prigušnice 20(10) kV s iskustvom na konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju regulatora rada Petersenove prigušnice naponske razine 20(10) kV ili više, 11. specijalist za konfiguriranje, parametriranje i ispitivanje ponuđenog tipa jedinice za zaštitu od zemljospoja 20(10) kV s iskustvom na konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju jedinice za zaštitu od zemljospoja naponske razine 20(10) kV ili više, 12. specijalist za primjenu kibernetičke sigurnosti za rad na ponuđenom tipu mrežne opreme staničnog sustava upravljanja i zaštite s iskustvom u konfiguriranju mrežne opreme staničnog sustava upravljanja i zaštite, 13. specijalist za generiranje, upis baze podataka i ekranskih prikaza te ispitivanje ponuđenog tipa SCADA programskog sustava postrojenja 110 kV s iskustvom u generiranju, upisu baze podataka i ekranskih prikaza te ispitivanju SCADA programskog sustava primijenjenog u transformatorskoj stanici 110 kV ili više, 14. specijalist za generiranje, upis baze podataka i ekranskih prikaza te ispitivanje postojećeg SCADA programskog sustava (Network Manager) u MC Split s iskustvom u generiranju, upisu baze podataka i ekranskih prikaza te ispitivanju SCADA programskog sustava primijenjenog u transformatorskoj stanici, 15. specijalist za ispitivanje ponuđenog tipa energetskog transformatora s iskustvom u ispitivanju energetskih transformatora naponske razine 110 kV ili više. Ponuditelj može u izvršenju ugovora angažirati i veći broj osoba, uz ograničenje da mora angažirati minimum 10 različitih osoba koje su tražene tom točkom zbog moguće istovremenosti obavljanja navedenih poslova. Ako naručitelj prije donošenja odluke o odabiru od ponuditelja koji je dostavio ekonomski najpovoljniju ponudu zatraži da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente, prihvatit će kao dovoljan dokaz: -za osobe pod 1, 2 iz točke 4.2.2: Diploma ili drugi dokument kojim se dokazuje da je stručnjak završio najmanje preddiplomski sveučilišni studij i stekao akademski naziv sveučilišni prvostupnik (baccalaureus) inženjer odgovarajuće struke ili stručni studij i stekao stručni naziv stručni prvostupnik (baccalaureus) inženjer odgovarajuće struke ako je tijekom cijelog svog studija stekla najmanje 180 ECTS bodova, odnosno kojim se dokazuje da je stručnjak na drugi način propisan posebnim propisom stekao odgovarajući stupanj obrazovanja odgovarajuće struke i uvjerenje o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova graditeljstva ili potvrda nadležne Hrvatske komore inženjera da je predloženi stručnjak upisan u imenik inženjera gradilišta te da istome nije izrečena mjera zabrane obavljanja poslova, izjava predložene osobe iz koje mora biti jasno vidljivo traženo iskustvo osobe i relevantna dokumentacija (primjerice imenovanje osobe, zapisnik o tehničkom pregledu, naslovna stranica građevinskog dnevnika, izjava izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine, interni gradilišni dokument ili slično) koja potvrđuje istinitost iz izjave. Ukoliko je iz dokaza o položenom stručnom ispitu vidljiv podatak o završenom preddiplomskom studiju, odnosno stečenom akademskom nazivu, tada uz isti nije potrebno dostavljati Diplomom ili drugi dokument kojim se ta činjenica dokazuje. Za osobe iz točaka 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 tražen je važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za rad na ponuđenom uređaju izdan od strane proizvođača uređaja ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za predloženu osobu, izjava predložene osobe iz koje mora biti jasno vidljivo traženo iskustvo osobe i relevantna dokumentacija (primjerice izvještaj o konfiguriranju, parametriranju i ispitivanju uređaja, referentna lista značajnijih poslova ili slično) koja potvrđuje istinitost iz izjave. Za osobu pod 13. iz točke 4.2.2. tražen je važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za rad na ponuđenom SCADA programskom sustavu postrojenja 110 kV izdan od strane proizvođača programskog sustava, njegovog ovlaštenog predstavnika ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za predloženu osobu, izjava predložene osobe iz koje mora biti jasno

vidljivo traženo iskustvo osobe i relevantna dokumentacija (primjerice izvještaj o generiranju, upisu baze podataka i ekranskih prikaza te ispitivanju SCADA programskog sustava, referentna lista značajnijih poslova ili slično) koja potvrđuje istinitost iz izjave. Za osobu pod 14 iz točke 4.2.2 tražen je važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za rad na SCADA programskom sustavu (Network Manager) u MC Split izdan od strane proizvođača programskog sustava, njegovog ovlaštenog predstavnika ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za predloženu osobu ili izjava koju daje osoba koja je po zakonu ovlaštena za zastupanje pravne osobe, kojom se pravna osoba obvezuje da će prije sklapanja ugovora dostaviti navedeni dokaz. Ako najpovoljniji ponuditelj naručitelju prije potpisa ugovora (a najkasnije 15 dana od dana izvršnosti Odluke o odabiru) ne dostavi potrebne dokumente ili njima ne dokaže da ispunjava uvjete, smatrat će se da je odustao od svoje ponude. Izjava predložene osobe iz koje mora biti jasno vidljivo traženo iskustvo osobe i relevantna dokumentacija (primjerice izvještaj o generiranju, upisu baze podataka i ekranskih prikaza te ispitivanju SCADA programskog sustava, referentna lista značajnijih poslova ili slično) koja potvrđuje istinitost iz izjave. Za osobu pod 15 iz točke 4.2.2. tražen je važeći dokaz o osposobljenosti (certifikat/uvjerenje/potvrda) za ispitivanje i puštanje u pogon ponudjenog energetskog transformatora 110 kV izdan od strane proizvođača transformatora ili njegovog ovlaštenog obukovnog centra za predloženu osobu, - izjava predložene osobe iz koje mora biti jasno vidljivo traženo iskustvo osobe i relevantna dokumentacija (primjerice izvještaj o ispitivanju i puštanju u pogon transformatora, referentna lista značajnijih poslova ili slično) koja potvrđuje istinitost iz izjave.

U dijelovima tehničke specifikacije koji se odnose na upravljanje, navodi se da se upravljanje vrši sa SCADA sustava. Točkom 2. tehničke specifikacije propisano je da GIS postrojenje 123 kV nije predmet dokumentacije o nabavi. Nabava, transport, ugradnja i kontrola kvalitete GIS postrojenja 123 kV je predmet zasebnog ugovora. U tehničkoj specifikaciji točkom 1.3.8. i točkom 1.5. je propisano da nabava GIS postrojenja 110 kV nije predmet ove nabave. Isto osigurava naručitelj (HOPS) posebnim ugovorom. Tehnička specifikacija primjerice u točkama 1.4.4., 1.5., 2.1., 3.1., 2.9.2., 2.12.2., 2.8.2.8., sadrži odredbe o zahtjevima kod izgradnje konkretne transformatorske stanice i elektrotehničkim radovima na koje u odgovoru na žalbu upućuje i naručitelj.

Dakle, točka 4.2.2. dokumentacije o nabavi sadrži dokaze kojima se dokazuje tehnička i stručna sposobnost i to zahtjeve u pogledu traženih tehničkih stručnjaka i njihovih stručnih kvalifikacija. U prvom dijelu žalbenog navoda, žalitelj vrlo paušalno osporava zakonitost točke 4.2.2. u dijelu zahtjeva za inženjerom gradilišta građevinske i elektrotehničke struke sa iskustvom na izgradnji/rekonstrukciji transformatorske stanice zatvorenog tipa postrojenja (GIS), naponskog nivoa 110 kV ili više, samo navodeći kako građevina za GIS postrojenje nije nikakva posebna izvedba u odnosu na slične građevine odnosno da isporuka i montaža GIS postrojenja nije predmet konkretnog postupka nabave. Nije sporno da nabava, ugradnja i općenito GIS postrojenje nije predmet konkretnog postupka nabave, međutim, isto tako nije sporno da je predmet nabave, među ostalim, izgradnja zgrade transformatorske stanice unutar koje se smješta GIS postrojenje. Dakle, namjena zgrade koja je predmet nabave je za GIS postrojenje. U tom smislu i naručitelj u odgovoru na žalbu vrlo detaljno obrazlaže po čemu je zgrada za smještaj GIS postrojenja specifična u odnosu na druge zgrade te koji su to elektrotehnički radovi u predmetu nabave vezani uz GIS postrojenje, koje činjenice proizlaze i iz same tehničke specifikacije, dok žalitelj ni u očitovanju na odgovor naručitelja, osim paušalnog osporavanja odgovora naručitelja u dijelu koji se odnosi na specifičnost zgrade, dio koji se odnosi na radove elektrotehničke struke ne osporava. Prema tome, budući da žalitelj nije dokazao povredu materijalnog prava niti je ovo državno tijelo u sadržaju tih odredbi dokumentacije o nabavi našlo nezakonitosti te prihvaćajući argumentaciju naručitelja koja je u skladu s dokumentacijom o nabavi, ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen je kao neosnovan.

U odnosu na drugi dio navoda u kojem žalitelj osporava zakonitost sadržaja točke 4.2.2. u dijelu koji se odnosi na ograničenje prema kojem ponuditelj mora angažirati minimalno 10 različitih osoba traženih tom točkom, zbog mogućeg istovremenog obavljanja više poslova, nisu utvrđene povrede na koje upućuje žalitelj. Naime, s obzirom na činjenicu da žalitelju nije sporan zahtjev kojim se radi izvršenja predmeta nabave traži 15 različitih specijalista, nije jasno, niti žalitelj obrazlaže razloge radi kojih bi protivno ZJN 2016, bilo ograničenje prema kojem mora biti angažirano minimalno 10 različitih osoba, a u odnosu na koje je upravo omogućeno da jedna osoba može istovremeno obavljati više poslova/funkcija, pri čemu broj poslova/funkcija koje može obavljati jedna osoba nije ograničen. Stoga, ovo državno tijelo u ZJN 2016 nije našlo osnova za poništenjem točke 4.2.2. dokumentacije o nabavi u osporavanom dijelu te je žalbeni navod ocijenjen kao neosnovan.

Nadalje, žalitelju je u točki 4.2.2. dokumentacije o nabavi sporan oblik i izdavalatelj dokaza kojima se dokazuju tražene stručne kvalifikacije i to certifikat/uvjerenje/potvrda koji moraju biti izdani od proizvođača uređaja/programskog sustava/transformatora ili njegovog ovlaštenog predstavnika odnosno obukovnog centra. Naime, nije protivno ZJN 2016 da se radi dokazivanja, u konkretnom slučaju, stručnih kvalifikacija, traže određeni dokazi kojima se te kvalifikacije dokazuju, niti je protivan zahtjev u pogledu izdavalatelja tih dokaza, ukoliko su takvi zahtjevi u skladu sa ZJN 2016. Budući da žalitelj osporava samu činjenicu da naručitelj traži određeni oblik dokaza i izdavalatelja tih dokaza, pri čemu ne navodi u čemu se sastoji nezakonitost takvih zahtjeva, ovo državno tijelo nije našlo da bi dokumentacija o nabavi u tom dijelu bila protivna ZJN 2016 te je stoga i ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen kao neosnovan.

Žalitelj dalje u točki 4.3.2. b) dokumentacije o nabavi smatra spornom odredbu kojom se zahtijeva potvrda o nostrifikaciji tipskih ispitivanja (ukoliko ispitivanja nisu rađena u EU) s izvornikom tipskih ispitivanja na temelju kojih je nostrifikacija napravljena. Navodi da je naručitelj u sklopu dokumentacije o nabavi za traženu opremu uputio na konkretne hrvatske (HRN) norme prema kojima trebaju biti obavljena tipska ispitivanja. Sve u dokumentaciji o nabavi navedene hrvatske norme (HRN) nastale su prihvaćanjem stranih europskih (EN) i međunarodnih (IEC) normi u originalu (na engleskom jeziku). Kao potvrdu navedenog navodi primjer norme HRN EN 62271-200 koja predstavlja prihvaćenu normu čiji je izvornik norma EN 62271-200:2012 (IEC i CENELEC). Navodi da je iz navedenog dokaza vidljivo da se kod norme HRN EN 62271-200, kao i kod svih ostalih normi na koje naručitelj upućuje, radi o jednoj općeprihvaćenoj normi te će stoga sva ispitivanja obavljena prema takvim općeprihvaćenim normama, neovisno o lokaciji izvođenja takvih ispitivanja, biti izvršena sukladno jednim, te istim odredbama norme. Smatra da iz toga jasno proizlazi da su jednakovrijedna ispitivanja provedena unutar zemalja članica EU i ispitivanja provedena izvan zemalja članica EU, jer se u oba slučaja ispitivanja vrše prema istoj općeprihvaćenoj normi. Slijedom navedenog nezakonitom smatra odredbu dokumentacije o nabavi kojom se zahtijeva potvrda o nostrifikaciji tipskih ispitivanja (ukoliko ispitivanja nisu rađena u EU) s izvornikom tipskih ispitivanja na temelju kojih je nostrifikacija napravljena. Zaključuje da naručitelj takvom odredbom krši načelo jednakog tretmana te ponuditelje koji su proveli ispitivanja izvan članica EU prisiljava na nepotrebno ishodjenje potvrde o nostrifikaciji, a čime se takve ponuditelja diskriminira i dovodi u nepovoljan položaj te je navedeno i protivno odredbama članka 4. stavku 1. i 2. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da zahtjev prema kojem za određene proizvode traži potvrdu o provedenim tipskim ispitivanjima ili certifikat o ocjenjivanju sukladnosti ili potvrdu o nostrifikaciji tipskih ispitivanja (ukoliko ispitivanja nisu rađena u EU) u skladu s Uredbom (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda. Naručitelj se ovim zahtjevom štiti od nabave proizvoda upitne sukladnosti s normama EU i Republike Hrvatske.

Ocjenjujući osnovanost ovog navoda, utvrđeno je da je točkom 4.3.2. propisana tehnička i stručna sposobnost s obzirom na proizvode koji se moraju isporučiti te su pod b) tražene potvrde koje izdaju nadležni instituti za kontrolu kvalitete ili agencije priznate stručnosti kojima se potvrđuje sukladnost proizvoda s točno određenim tehničkim specifikacijama ili normama na koje se upućuje. Preliminarno je propisano dokazivanje ESPD obrascem, a u slučaju da naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD sposobnost iz te točke se dokazuje potvrdom o provedenim tipskim ispitivanjima ili certifikatom o ocjenjivanju sukladnosti ili potvrdom o nostrifikaciji tipskih ispitivanja (ukoliko ispitivanja nisu rađena u EU) s izvornikom tipskih ispitivanja na temelju kojih je nostrifikacija napravljena, za sljedeću opremu/proizvode: - sklopni blok vodnog i transformatorskog polja postrojenja 20(10) kV, stavka troškovnika A.I.3.1.1.1.; A.I.3.1.3.1., - SCADA programski sustav (certifikat o kibernetičkoj sigurnosti), stavka troškovnika B.I.7.3.3., - energetska transformator 110/20(10) kV, stavka troškovnika A.I.1.1.

Osporavajući zahtjev kojim je alternativno propisano dokazivanje sukladnosti proizvoda potvrdom o nostrifikaciji tipskih ispitivanja, žalitelj navodi da je takav zahtjev nepotreban, diskriminirajući te da takve ponuditelje dovodi u nepovoljan položaj. Međutim, navod da je zahtjev nepotreban predstavlja subjektivan stav žalitelja, jer s druge strane naručitelj obrazlaže razloge radi kojih je taj zahtjev propisao, dok žalitelj ničime ne dokazuje da je zbog takvog zahtjeva u nepovoljnijem položaju, odnosno ne dokazuje da bi radi toga bio onemogućen u podnošenju ponude. Stoga je ovo državno tijelo prihvatilo argumentaciju naručitelja prema kojoj, za određene proizvode, u odnosu na koje su ispitivanja rađena izvan EU, a radi otklanjanja bilo kakve dvojbe u pogledu sukladnosti s traženim normama, traži potvrdu o nostrifikaciji tih ispitivanja s izvornikom tipskih ispitivanja na temelju kojih je nostrifikacija napravljena. Slijedom navedenog, žalbeni navod ocijenjen je kao neosnovan.

Žalitelj u točki 4.3.2. b) dokumentacije o nabavi smatra spornom odredbu koja se odnosi na dostavljanje certifikata o kibernetičkoj sigurnosti za SCADA programski sustav (stavka troškovnika B.I.7.3.3.). Također, žalitelj smatra spornim zahtjeve cjelokupne stavke troškovnika B.I.7.3.3. Navodi da se kod tehničkih zahtjeva iz stavke troškovnika B.I.7.3.3. radi o karakteristikama koje može ispuniti jedino SCADA programski sustav tip PROZA NET proizvođača KONČAR – Inženjering za energetiku i transport Zagreb (KONČAR-KET). Nadalje, tvrtka KONČAR-KET je jedini gospodarski subjekt na tržištu koji posjeduje certifikat o kibernetičkoj sigurnosti za SCADA programski sustav koji u svemu odgovara zahtjevu naručitelja iz stavke troškovnika B.I.7.3.3. Stoga je, navodi, sasvim razumljivo da jedino ova tvrtka može udovoljiti zahtjevu naručitelja koji je pod točkom 4.2.3. b) postavio zahtjev za dostavom certifikata o kibernetičkoj sigurnosti za SCADA programski sustav iz stavke troškovnika B.I.7.3.3. Zaključuje da takvim propisivanjem naručitelj otvoreno pogoduje gospodarskom subjektu KONČAR-KET odnosno da su povrijeđene odredbe članka 205. stavaka 1. i 2., 206. stavka 2. i 210. stavka 1. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru ne osporava da za SCADA programski sustav tip PROZA NET proizvođač sustava KONČAR - Inženjering za energetiku i transport d.d. posjeduje certifikat o kibernetičkoj sigurnosti prema standardu IEC 62443-2-4. Naručitelj isto tako ne osporava da specifikaciju SCADA sustava navedenu u troškovniku pod stavkom B.I.7.3.3. može zadovoljiti navedeni tip SCADA sustava. No, smatra da se time ne dokazuje da uvjet tehničke i stručne sposobnosti po pitanju dostave traženog certifikata može ispuniti samo gospodarski subjekt KONČAR - Inženjering za energetiku i transport d.d. te da naručitelj, kako dalje navodi žalitelj, time otvoreno pogoduje navedenom gospodarskom subjektu. Pojašnjava da je SCADA programski sustav dio predmeta nabave i značajan je sustav unutar transformatorske stanice, koji je od utjecaja na rad ukupnog elektroenergetskog sustava. Naručiteljev zahtjev prema kojem traži kibernetičku sigurnost SCADA sustava prema standardu IEC 62443-2-4 predstavlja minimalan opseg takve sigurnosti koja je od značaja naručitelju. Ovdje naručitelj ističe još da

postoji mogućnost ponuditelja da se radi dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti osloni na sposobnost drugih subjekata, kako je propisano točkom 4.2. dokumentacije o nabavi. Nadalje, naručitelj ukazuje da je karakteristika SCADA sustava definirana u troškovniku pod stavkom B.I.7.3.3. specifična kako bi se uvažila svojstva i namjena proizvoda u odnosu na kvalitetu i funkciju proizvoda u radu planirane transformatorske stanice Terminal i ukupnog elektroenergetskog sustava u čijem sastavu će ista biti. Smatra da žalitelj samo paušalno i sveobuhvatno ukazuje da navedene karakteristike SCADA sustava može zadovoljiti samo tip PROZA NET proizvođača KONČAR - Inženjering za energetiku i transport d.d., dok ne navodi koja pojedina zahtijevana karakteristika priječi da se ponude neki drugačiji tipovi proizvoda i proizvođači, niti navodi koji tip proizvoda i kojih proizvođača nije moguće nuditi obzirom na zahtijevane karakteristike. KONČAR - Inženjering za energetiku i transport nije jedini gospodarski subjekt na tržištu koji posjeduje certifikat o kibernetičkoj sigurnosti prema standardu IEC 62443-2-4 za SCADA programski sustav, budući da isti posjeduje i SCADA sustav proizvođača Siemens AG, kojeg na tržištu Republike Hrvatske zastupa tvrtka Siemens d.d. Sukladno navedenom, žalitelj ne ukazuje da na tržištu neki drugi gospodarski subjekt(i), uključujući i žalitelja, koji svojim proizvodom, koji u cijelosti ne udovoljava tehničkoj specifikaciji, mogu udovoljiti specifičnim zahtjevima naručitelja u pogledu svojstva i namjene proizvoda za potrebe naručitelja. Takvim postupanjem žalitelj nije ničim dokazao da tehnička specifikacija ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju iz članka 206. stavka 2. ZJN 2016., odnosno da je naručitelj ograničio tržišno natjecanje.

Radi ocjene ovog navoda upućuje se na citirani dio sporne točke 4.3.2. b) u obrazloženju prethodnog navoda, gdje se dokaz o sukladnosti traži za SCADA programski sustav (certifikat o kibernetičkoj sigurnosti), stavka troškovnika B.I.7.3.3. Nadalje je uvidom u dio troškovnika koji se odnosi na sekundarnu opremu postrojenja 110 kV, ormar staničnog računala, utvrđeno da je spornom stavkom B.I.7.3.3. tražen SCADA programski sustav s uključenom licencom za stanično računalo, sljedećih osnovnih karakteristika: - prikupljanje i obrada podataka i alarma u realnom vremenu, bilježenje povijesnih podataka i kronološke liste događaja, - interno izračunavanje izvedenih podataka i/ili interna dodatna obrada, - moduli za digitalnu i analognu obradu, - prikaz jednopolne sheme postrojenja u punoj grafici, - prikaz stanja aparata, zaštite i statusa signala u postrojenju, - mjerenja struja, napona i snaga iz postrojenja, - dinamički prikaz naponskog stanja u bojama na jednopolnoj shemi, alarmiranje zvučnom i grafičkom signalizacijom, - obrada povijesnog trenda i trenda u realnom vremenu, - generiranje izvještaja, - izdavanje zapisana pisač automatski ili na zahtjev, - sigurnost pristupa na razini lozinki, - ugrađena podrška za povezivanje u mrežu, - podrška za SNMP komunikaciju, - komunikacija sa sustavom sekundarne opreme protokolima IEC 61850, MODBUS, LON, IEC 60870-5-103, IEC 60870-5-104, - komunikacija s nadređenim sustavom protokolom IEC 60870-5-104, - komunikacija sa staničnim računalom HEP-ODS-a protokolom IEC 60870-5-104 (master i slave), korisnički programi za konfiguriranje sustava u radu: podrška za izradu baze podataka, grafičkih prikaza, topološke konfiguracije prikaza jednopolne sheme, podrška za izradu korisničkih izvještaja, sustav za arhiviranje podataka, razvojni paket na hrvatskom jeziku, - mogućnost simulacije događaja u svrhu predviđanja događaja u elektroenergetskoj mreži, - topološko bojanje elektroenergetske mreže ovisno o prioritetu izvora, - programski licencni sustav bez upotrebe hardverskog ključa, - kibernetička sigurnost prema standardu IEC 62443-2-4.

Dakle, među strankama nije sporno da specifikacijama stavke B.I.7.3.3., uključujući i zahtjev u pogledu certifikata o kibernetičkoj sigurnosti, može udovoljiti gospodarski subjekt na kojeg upućuje žalitelj. Također nije sporno da je naručitelju SCADA programski sustav potreban u čitavom njegovom opsegu. Ono što je sporno je, pogoduje li se opisom predmeta nabave u tom dijelu jednom gospodarskom subjektu.

Dakle, žalitelj direktno upućuje na pogodovanje jednom, određenom gospodarskom subjektu te obrazlaže u kojem dijelu tehničkih specifikacija se tom gospodarskom subjektu pogoduje (certifikat o kibernetičkoj sigurnosti). Naručitelj, kao što je već utvrđeno, ne osporava da taj gospodarski subjekt može udovoljiti svim zahtjevima tehničkih specifikacija, također, zahtjev opravdava specifičnostima radi uvažavanja svojstva i namjene proizvoda, a onda navodi kako spornom zahtjevu za traženim certifikatom može udovoljiti još jedan gospodarski subjekt (Siemens d.d.). Međutim, u tom slučaju, kada navodi da spornim zahtjevima tehničke specifikacije može udovoljiti još najmanje jedan gospodarski subjekt, naručitelj je tu činjenicu dužan i dokazati, što u konkretnom slučaju nije učinio. Slijedom navedenog, temeljem činjenica konkretnog slučaja te primjenom pravila o teretu dokazivanja iz članka 403. ZJN 2016, prigovor žalitelja se ne može otkloniti te je žalbeni navod osnovan.

Žalitelj pozivom na članke 270. i 271. ZJN 2016 osporava zakonitost sadržaja točaka 5.3. i 5.4. navodeći da iz ZJN 2016 proizlazi da naručitelj može zahtijevati norme osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem. Međutim, iz odredbi čl. 270. i 271. ZJN 2016 ne proizlazi mogućnost traženja certifikata iz serije ISO 45001 ponuditelja o sukladnosti gospodarskog subjekta s normama za upravljanje zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu (točka 5.3 DON-a) niti certifikata iz serije ISO 27001 ponuditelja o sukladnosti gospodarskog subjekta s normama za sustav upravljanja sigurnošću informacija.

Također navodi da je naručitelj pod točkom 5. dokumentacije o nabavi postavio zahtjeve za brojnim normama te da iz odredbi te točke dokumentacije o nabavi kao i sadržaja cjelokupne dokumentacije o nabavi, proizlazi da čak i u slučaju zajednice gospodarskih subjekata svi pojedinačni članovi zajednice moraju ispunjavati norme iz točke 5. dokumentacije o nabavi. Smatra se se radi o neopravdanom i prekomjernom zahtjevu naručitelja, a kojim se direktno utječe na tržišno natjecanje, a naručitelj je bio dužan u dokumentaciji o nabavi dati i odgovarajuće objašnjenje, ukoliko postavlja takve zahtjeve. Navodi da je iz prijedloga ugovora vidljivo da navedeno ne predstavlja bitan uvjet za naručitelja jer ugovor uopće ne sadrži odredbe kojima bi se odabrani ponuditelj bio dužan u izvršenju ugovora pridržavati normi iz točke 5. dokumentacije o nabavi. Stoga je evidentno da se ovdje radi o pokušaju manipulacije sa strane naručitelja koji prekomjernim zahtjevima pokušava pogodovati gospodarskim subjektima koji imaju sve norme na koje upućuje naručitelj. Međutim, iz prijedloga ugovora vidljivo je da se zahtjev naručitelja odnosi samo na vrijeme do donošenja odluke o odabiru budući se prema prijedlogu ugovora tijekom izvršenja samog ugovora odabrani ponuditelj nije dužan pridržavati istih normi, a čime se u stvarnosti gubi bilo kakva svrha zahtjeva naručitelja iz točke 5. dokumentacije o nabavi. Stoga u cijelosti predlaže poništiti točku 5. dokumentacije o nabavi.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da žalitelj pogrešno tumači članak 270. ZJN 2016 iz kojeg proizlazi da se sustav osiguranja kvalitete odnosi na sve sustave (tzv. ISO ili drugi jednakovrijedni sustavi) koji se temelje na odgovarajućim serijama europskih normi. Navodi da se u konkretnom slučaju misli na sustave kvalitete koji su propisani sljedećim serijama europskih normi: 1. HRN EN ISO_9001:2015 - Sustavi upravljanja kvalitetom (ISO 9001:2015; EN ISO 9001:2015), 2. HRN EN ISO_14001:2015 - Sustavi upravljanja okolišem (ISO 14001:2015; EN ISO 14001:2015), 3. HRN ISO_45001:2018 - Sustavi upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti pri radu (ISO 45001:2018), 4. HRN EN ISO/IEC 27001:2017 - Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću (ISO/IEC 27001:2013 uključujući Ispravak 1:2014 i Ispravak 2:2015; EN ISO/IEC 27001:2017). Naručitelj navedeno dokazuje izvadcima iz Hrvatskog zavoda za norme, iz kojih je, navodi, jasno razvidno da navedeni sustavi predstavljaju seriju ISO normi za sustave (koji se koriste kao dokazi kvalitete), a koje su prihvaćene kao europske, a time i hrvatske norme. Smatra da je iz toga jasno razvidno i dokazano da sustavi definirani u ISO ili jednakovrijednim normama (konkretno: ISO 9001 ili jednakovrijedan ISO 14001 ili jednakovrijedan, ISO 45001 ili jednakovrijedan i ISO 27001 ili jednakovrijedan) predstavljaju sustave osiguranja kvalitete koji se

temelje na odgovarajućim serijama europskih normi i koje potvrđuju akreditirana tijela, te su stoga (suprotno navodu žalitelja) zahtjevi propisani u točkama 5.3 i 5.4 dokumentacije o nabavi u potpunosti sukladni stavku 1. članka 270. ZJN 2016.

Vežano za drugi dio navoda, naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je u točki 5. dokumentacije o nabavi propisao da ponuditelj mora priložiti tražene potvrde (certifikate) i da niti jednom odredbom iz dokumentacije o nabavi naručitelj nije zahtijevao da tražene potvrde (certifikate) moraju dostaviti svi pojedinačni članovi zajednice ponuditelja. Vežano za drugi dio žalbenog navoda u kojem žalitelj spominje prijedlog ugovora te insinuiru da se radi o pokušaju manipulacije sa strane naručitelja koji prekomjernim zahtjevima pokušava pogodovati gospodarskim subjektima koji imaju sve navedene norme, naručitelj tvrdi da je dokumentacija o nabavi i ponuda odabranog ponuditelja sastavni dio ugovora sukladno prijedlogu ugovora.

Ocjenjajući osnovanost ovog navoda utvrđeno je da točka 5. dokumentacije o nabavi sadrži odredbe o normama osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem. Točkom 5.1 i 5.2. tražene su norme osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem, a točkama 5.3. i 5.4. žalitelju sporne norme upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti te norme za sustav upravljanja sigurnošću informacija u odnosu na koje je propisano da ponuditelj mora priložiti potvrdu (certifikat): - važeći certifikat iz serije ISO 45001 ponuditelja o sukladnosti gospodarskog subjekta s normama za upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu. Naručitelj će priznati jednakovrijedne potvrde (certifikate) o sukladnosti gospodarskog subjekta s normama za upravljanje zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu izdane od tijela osnovanih u drugim državama članicama. Naručitelj će prihvatiti i druge dokaze o jednakovrijednim mjerama za upravljanje zaštitom zdravlja i sigurnosti. Za potrebe utvrđivanja sposobnosti iz te točke dokumentacije o nabavi odgovori se upisuju u rubrike ESPD obrasca za koje se informacije traže u dijelu IV. Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta, Odjeljak D Sustavi za osiguravanje kvalitete i norme upravljanja okolišem. U slučaju da naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD te dostavu ažuriranih dokumenata, kao dokaz da primjenjuje sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu gospodarski subjekt mora dostaviti važeći Certifikat ISO 45001 ili jednakovrijedan izdan od ovlaštene organizacije za izdavanje certifikata. Ponuditelj mora priložiti potvrdu (certifikat): - važeći certifikat iz serije ISO 27001 ponuditelja o sukladnosti gospodarskog subjekta s normama za sustav upravljanja sigurnošću informacija. Naručitelj će priznati jednakovrijedne potvrde (certifikate) o sukladnosti sustava upravljanjem sigurnošću informacija izdane od tijela osnovanih u drugim državama članicama. Naručitelj će prihvatiti i druge dokaze o jednakovrijednim mjerama za upravljanje sigurnošću informacija. Za potrebe utvrđivanja sposobnosti iz te točke odgovori se upisuju u rubrike ESPD obrasca za koje se informacije traže u dijelu IV. Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta, Odjeljak D Sustavi za osiguravanje kvalitete i norme upravljanja okolišem. U slučaju da naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD te dostavu ažuriranih dokumenata, sposobnost iz ove točke se dokazuje: potvrdom, odnosno certifikatom o usklađenosti ponuditelja sa normom ISO 27001: za upravljanje sigurnošću informacija koju je izdalo neovisno tijelo registrirano za izdavanje navedene potvrde (certifikata).

Odredbom članka 270. ZJN 2016 propisano je da ako javni naručitelj zahtijeva prilaganje potvrda neovisnih tijela kojima se potvrđuje sukladnost gospodarskog subjekta s određenim normama osiguranja kvalitete, uključujući pristupačnost za osobe s invaliditetom, obvezan je uputiti na sustave osiguranja kvalitete koji se temelje na odgovarajućim serijama europskih normi koje su potvrdila akreditirana tijela. Javni naručitelj mora priznati jednakovrijedne potvrde tijela osnovanih u drugim državama članicama. Javni naručitelj mora prihvatiti dokaze o jednakovrijednim mjerama osiguranja kvalitete ako gospodarski subjekt iz objektivnih razloga nije mogao pribaviti potvrde iz stavaka 1. i 2. tog članka u odgovarajućem roku, pod uvjetom da dokaže da su te mjere usklađene s traženim normama osiguranja kvalitete.

U konkretnom slučaju, naručitelj zahtijeva sukladnost gospodarskog subjekta s određenim normama, sukladno odredbama članka 270. i 271. ZJN 2016 prema kojima je dopušteno u postupku nabave zahtijevati od ponuditelja dokaze o sukladnosti s normama osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem. Suprotno navodima žalitelja, prema shvaćanju ovog tijela, članak 270. ZJN 2016 treba tumačiti šire odnosno na način da su norme iz članka 270. ZJN 2016 usmjerene na gospodarski subjekt, pa naručitelj može tražiti dokaze od ponuditelja u odnosu na pridržavanje određenih normi koje pridonose osiguranju kvalitete, dakle takvih normi koje uz pridržavanje zahtjeva norme kroz upravljanje poslovnim procesima, resursima te rizicima u krajnjem utječu i na kvalitetu predmeta, u konkretnom slučaju radova koje nudi gospodarski subjekt, a koji su traženi u postupku nabave. Zaključuje se da je u konkretnom slučaju, naručitelj propisao dokaz o sukladnosti gospodarskog subjekta s normama za upravljanje zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu (ISO 45001), te dokaz o sukladnosti gospodarskog subjekta s normama za sustav upravljanja sigurnošću informacija (ISO 27001), dakle normama koje osiguravaju razvoj i provedbu politike djelotvornog upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu te upravljanje rizicima, odnosno poboljšano poslovno upravljanje i povjerenje zainteresiranih strana da su ispunjeni njihovi zahtjevi i očekivanja u pogledu informacijske sigurnosti, u svrhu osiguranja kvalitete gospodarskog subjekta prema odredbi članka 270. ZJN 2016. Nadalje, prilikom propisivanja sukladnosti s određenim normama osiguranja kvalitete, naručitelji moraju posebno voditi računa o načelima jednakog tretmana, razmjernosti te zabrane diskriminacije, u odnosu na koje žalitelj ne ističe povrede. U odnosu na drugi dio navoda valja reći da, iako nije protivno ZJN 2016, tražiti da u slučaju zajednice gospodarskih subjekata, svi članovi moraju raspolagati potvrdama kojima se potvrđuje njihova sukladnost s traženim normama, naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da, u konkretnom slučaju, nije propisao tu obvezu. Dakle, budući da ovo državno tijelo nije utvrdilo da je točka 5. dokumentacije o nabavi propisana protivno ZJN 2016, ovi žalbeni navodi ocijenjeni su kao neosnovani.

Žalitelj dalje navodi da je naručitelj točkom 17.5 dokumentacije o nabavi uvjetovao provedbu posebnih uvjeta i zahtjeva pri nabavi te od ponuditelja tražio dostavu Izjave D. Nadalje u istoj naručitelj određuje i iznose kazni za nepoštivanje posebnih uvjeta i zahtjeva nabave prema članku 18. stavak 7. Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine, broj 22/13, 95/15, 102/15 i 68/18, dalje u tekstu: ZoTEE) i to u iznosu 250.000,00 kn. Navodi da naručitelj niti jednom odredbom dokumentacije o nabavi nije doveo svoje zahtjeve glede posebnih uvjeta u vezu s predmetom nabave i zašto traži od ponuditelja dostavu Izjave D. S obzirom na to da je naručitelj u točki 17.5 dokumentacije o nabavi odredio provedbu posebnih uvjeta prema ZOTEE koji ni na koji način nisu dovedeni u vezu s predmetom nabave, da je odredio posebne uvjete kojima i za vrijeme roka valjanosti ponude ponuditelj mora jamčiti u iznosu 250.000,00 kn da neće raditi za nekog od vertikalno integriranih subjekata, a da se ni na koji način ne može zaključiti koje to ekonomske, okolišne, društvene značajke ili značajke povezane sa inovacijama ili zapošljavanjem uključuju ti posebni uvjeti, predlaže poništiti točku 17.5 dokumentacije o nabavi u dijelu u kojem je obuhvaćena nezakonitošću.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je iz spornog dijela dokumentacije o nabavi razvidno da sukladno odredbi članka 18. stavka 7. ZoTEE HOPS d.o.o. kao neovisni operator prijenosa ne smije zajednički koristiti usluge vanjskih izvođača za informatičke sustave ili informatičku opremu koje se za HOPS d.o.o. ugovaraju prema sljedećim stavkama troškovnika iz ovog predmeta nabave: B.1.7.1.23., B.1.7.2.13., B.1.7.3.15., B.1.8.2.2. - B.1.8.2.11. i B.1.8.3. Obzirom da se ovdje provodi postupak nabave u kojem sudjeluju dva naručitelja od kojih je jedan HOPS d.o.o., a drugi HEP-ODS d.o.o. (vertikalni subjekti) tada se ovaj zahtjev primjenjuje na radnike ponuditelja, radnike podugovaratelja i druge osobe koje su ponuditelju na raspolaganju tako da radnici ne smiju istovremeno pružati navedene usluge HOPS-u i bilo kojem drugom društvu u sastavu vertikalno integriranog subjekta. Vezano za isto ponuditelj je

dužan u sklopu svoje ponude dostaviti izjavu D te nakon potpisa ugovora i jamstvo za naplatu kazne za nepoštivanje uvjeta i zahtjeva nabave prema članku 18. stavak 7. ZoTEE. Naručitelj smatra da su gore propisane odredbe iz dokumentacije o nabavi u skladu s člankom 218. ZJN 2016 obzirom da su povezane s predmetom nabave u smislu članka 285. stavka 2. ZJN 2016, navedene su u dokumentaciji o nabavi te najmanje uključuju ekonomske značajke po ugovor jer je nepoštivanje posebnih uvjeta razlog za raskid ugovora i naplatu kazne za nepoštivanje posebnih uvjeta.

Ocjenjujući osnovanost ovog navoda utvrđene su sljedeće činjenice. U točki 1.1. dokumentacije o nabavi propisano je da su naručitelj 1 HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. i naručitelj 2 Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. Nadalje je propisano da su se HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb i Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. Zagreb, sporazumjeli o zajedničkoj provedbi postupka javne nabave " IZGRADNJA TS 110/20(10) kV TERMINAL ", te su sklopili Sporazum u svezi izvođenja radova za izgradnju TS 110/20(10) kV Terminal, a kojim su utvrdili međusobna ovlaštenja i obveze. HEP- Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb određuje se kao središnje tijelo za javnu nabavu. HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb i Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb kao Investitori zajedno sudjeluju u provedbi postupka javne nabave, prema kojem udijele u troškovima usluga snosi svaki Investitor u opsegu svoje nadležnosti i sukladno tome vrše se sva plaćanja prema izvođaču radova. Ugovor na temelju ovog postupka s odabranim ponuditeljem sklopiti će: HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., OIB 46830600751 i Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., OIB 13148821633.

Točka 17.5 dokumentacije o nabavi sadrži odredbe o provedbi posebnih uvjeta i zahtjeva pri nabavi te propisuje „prema odredbama članka 18. stavka 7. ZoTEE, HOPS d.o.o. kao neovisni operator prijenosa ne smije zajednički dijeliti informatičke sustave ili opremu, s bilo kojim dijelom vertikalno integriranog subjekta niti zajednički koristiti usluge istih savjetnika ili vanjskih izvođača za informatičke sustave ili informatičku opremu. Navedeno se odnosi na sljedeće usluge: - usluge dogradnje, prilagodbe, instalacije i održavanja informatičke i mrežne sklopovske opreme (hardvera), - usluge dogradnje, prilagodbe, instalacije i održavanja sklopovske opreme sekundarnih sustava zasnovane na informatičkoj tehnologiji, - usluge razvoja, dogradnje, prilagodbe, instalacije i održavanja systemske i aplikativne programske podrške (softvera) i / ili licence za korištenje istoga, - usluge obrade podataka u elektroničkom obliku, - informatička i mrežna sklopovska oprema (hardvera), oprema sekundarnih sustava zasnovana na informatičkoj tehnologiji, systemska i aplikativna programska podrška (softver) i / ili licence za korištenje istog, ako predmet nabave u bilo kojem udjelu obuhvaća usluge razvoja, dogradnje, prilagodbe, instalacije i održavanja navedene opreme (robe). Dakle, obveza ponuditelja je da jamči kako njegovi radnici, radnici podugovaratelja i druge osobe koje su mu na raspolaganju, neće istovremeno pružati navedene usluge HOPS-u i bilo kojem drugom društvu u sastavu vertikalno integriranog subjekta, što znači da će i morati raspolagati radnicima i stručnjacima od kojih će jedni pružati usluge samo HOPS-u, a drugi samo HEP ODS-u (ili drugom društvu u sastavu vertikalno integriranog subjekta). Usluge na koje se odnosi ovaj uvjet u ovom predmetu nabave su: konfiguriranje, parametriranje i podešenje numeričkih uređaja upravljanja i zaštite, mjernih uređaja i drugih uređaja sekundarne opreme, generiranje programskog SCADA sustava, upis baze podataka i ekranskih prikaza te uspostava komunikacije prema drugim uređajima i sustavima. Navedene usluge definirane su u stavkama troškovnika za HOPS: B.I.7.1.23., B.I.7.2.13., B.I.7.3.15., B.I.8.2.2. - B.I.8.2.11. i B.I.8.3. te u stavkama troškovnika za HEP-ODS: A.I.4.9., A.I.9.1.22., A.I.9.2.13., A.I.9.3.10., A.I.10.2.2. - A.I.10.2.5.“ U nastavku te točke navode se subjekti koji, osim HOPS-a čine vertikalno integrirani subjekt. Za utvrđivanje da ne postoje okolnosti koje bi sprječavale sklapanje ugovora u smislu članka 18. stavaka 7. ZoTEE, ponuditelj je dužan u sklopu svoje ponude dostaviti izjavu kojom jamči da za vrijeme trajanja ugovornog odnosa koji proizađe iz predmetnog postupka nabave, ovisno o predmetu nabave, njegovi radnici koji će biti uključeni u realizaciju

predmetnog ugovora kod pružanja usluga vezanih za informatičke sustave ili opremu za HOPS, neće pružati usluge vezane za informatičke sustave ili opremu za bilo koje drugo društvo u sastavu VIS-a, te isto to jamči za radnike podugovaratelja (ako je angažiran) i za stručnjake ili druge osobe koje su mu na raspolaganju i koje će biti uključene u realizaciju predmetnog ugovora, za što je ponuditelj dužan dati Izjavu D prema ZoTEE. Svaki propust druge ugovorne strane uslijed kojeg dođe do povrede odredbi članka 18. stavka 7. ZoTEE tijekom trajanja ugovornog odnosa s HOPS-om, bit će razlog raskida ugovornog odnosa čim HOPS utvrdi takav propust ili povredu. U tom slučaju HOPS je ovlašten naplatiti naknadu zbog nepoštivanja posebnih uvjeta i zahtjeva nabave prema članku 18. stavak 7. ZoTEE i to u iznosu od 10 % vrijednosti Ugovora bez poreza na dodanu vrijednost plus 250.000,00 kn, neovisno o tome je li HOPS pretrpio štetu ili nije, ako je šteta koju je HOPS pretrpio veća od iznosa navedene kazne, HOPS ima pravo zahtijevati razliku do potpune naknade štete. Kao jamstvo za naplatu kazne za nepoštivanje posebnih uvjeta i zahtjeva nabave prema članku 18. stavak 7. ZoTEE odabrani ponuditelj će u roku od 7 (sedam) dana od potpisa ugovora dostaviti HOPS-u bjanko zadužnicu potvrđenu (solemniziranu) od javnog bilježnika u skladu s odredbama Ovršnog zakona odnosno Pravilnika o obliku i sadržaju bjanko zadužnice (NN 115/2012, 82/2017) u vrijednosti koja obuhvaća iznos od 10% Ugovora bez poreza na dodanu vrijednost uvećano za 250.000,00 kn. Ponuditelj će, kao sastavni dio svoje ponude, priložiti Izjavu o dostavi jamstva za naplatu posebnih uvjeta i zahtjeva nabave prema članku 18. stavak 7. ZoTEE (na ili sukladno Obrascu G iz DoN). Odabrani ponuditelj može dati novčani polog u traženom iznosu. Zaključno je propisano da naručitelj na temelju članka 214. stavak 2. ZJN 2016 jamstvo za naplatu kazne za nepoštivanje posebnih uvjeta i zahtjeva nabave prema članku 18. stavak 7. ZoTEE traži u skladu sa ZoTEE i Zakonom o obveznim odnosima. U izjavi D se navodi "U svrhu osiguravanja neovisnosti operatora prijenosa jamčimo da naši radnici koji će biti uključeni u realizaciju predmetnog ugovora neće pružati usluge vezane za informatičke sustave ili opremu za bilo koje društvo u sastavu vertikalno integriranog subjekta za vrijeme trajanja ugovornog odnosa s Hrvatskim operatorom prijenosnog sustava d.o.o. koji proizađe iz ovog postupka nabave te ćemo osigurati mjere zaštite tajnosti podataka dostupnih tim osobama. Gore navedeno jamčimo za svoje radnike, za sve radnike podugovaratelja koji će biti angažirani, te za sve stručnjake ili druge osobe koje su nam na raspolaganju i koje će biti uključene u realizaciju predmetnog ugovora. Vertikalno integrirani subjekt (VIS), osim Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o., čine društva: HEP d.d., HEP - Proizvodnja d.o.o., C.S. Buško Blato d.o.o.(BiH), HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o., HEP Elektra d.o.o., HEP - Opskrba d.o.o., HEP Toplinarstvo d.o.o., HEP - Trgovina d.o.o., HEP - Energija d.o.o. Mostar (BiH), HEP - Energija sh.p.k. Priština (Kosovo), HEP Energija d.o.o. Ljubljana (Slovenija), HEP - Energija d.o.o. Beograd (Srbija), HEP - Plin d.o.o., Plin Vtc d.o.o., PPD-Distribucija plina d.o.o., PPD-opskrba kućanstva d.o.o., Plomin Holding d.o.o., Nuklearna elektrana Krško d.o.o. i Energetski park Korlat d.o.o., kao i eventualna druga povezana društva u sastavu „HEP grupe“ koja se mogu podvesti ili će se moći podvesti (doregistracija, novoosnovana društva, društva kupljena u akvizicijama i dr.) pod definiciju vertikalno integriranog subjekta iz članka 3., stavka 2., točke 72. ZoTEE."

Članak 13. Prijedloga ugovora sadrži odredbe o jamstvu za naplatu kazne za nepoštivanje posebnih uvjeta i zahtjeva nabave prema članku 18. stavak 7. ZoTEE. Nadalje je propisano da naručitelj na temelju članka 214. st.2. ZJN 2016 jamstvo za naplatu kazne za nepoštivanje posebnih uvjeta i zahtjeva prema članku 18. st.7 ZoTEE traži u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije i Zakonom o obveznim odnosima. Povreda odnosno nepoštivanje posebnih uvjeta i zahtjeva prema članku 18. st.7 ZoTEE, propisano je člankom 15. ugovora kao jedan od razloga za raskid ugovora. Članak 19. Prijedloga ugovora sadržajno odgovara točki 17.5. dokumentacije o nabavi.

Člankom 214. stavkom 1. točkom 2. ZJN 2016 propisano je da javni naručitelj može od gospodarskog subjekta zahtijevati dostavu jamstvo za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili

okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na izvršenje, za slučaj povrede ugovornih obveza. Odredbom članka 218. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da javni naručitelj može odrediti posebne uvjete vezane uz izvršenje ugovora, pod uvjetom da su oni povezani s predmetom nabave u smislu članka 285. stavka 2. tog Zakona i navedeni u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji o nabavi. Stavkom 2. tog članka je propisano da uvjeti iz stavka 1. tog članka mogu uključivati ekonomske, okolišne, društvene značajke ili značajke povezane s inovacijama ili zapošljavanjem.

Člankom 18. stavkom 7. ZoTEE propisano je da neovisni operator prijenosa ne smije zajednički dijeliti informatičke sustave ili opremu, poslovne prostore i sustave sigurnog pristupa s bilo kojim dijelom vertikalno integriranog subjekta niti zajednički koristiti usluge istih savjetnika ili vanjskih izvođača za informatičke sustave ili opremu ili sustave sigurnog pristupa.

Žalitelj ne osporava da se usluge iz točke 17.5. dokumentacije o nabavi, a na koje se odnosi sporan uvjet iz te točke, izvršavaju u okviru predmeta nabave. Nadalje, iz sadržaja točke 17.5. dokumentacije o nabavi, razvidno je da je propisana sukladno odredbama članka 18. ZoTEE, odnosno pozitivnog propisa koji propisuje uvjete u pogledu neovisnog operatora prijenosa. Iz navedenih činjenica proizlazi povezanost s predmetom nabave, a budući da se radi i o ugovornoj obvezi, naručitelj nije postupio protivno odredbama članaka 214. i 218. ZJN 2016 te je žalbeni navod ocijenjen kao neosnovan.

Nadalje žalitelj osporava kriterij za odabir ponude i to "Kriterij udaljenosti servisne radionice" te propisano smatra spornim u dijelu koji glasi "Servisna radionica za popravak predstavlja pogone proizvođača energetskeg transformatora". Navodi da time naručitelj zapravo propisuje da se popravak transformatora obavezno mora izvršiti u pogonima (tvornici) samog proizvođača iako je popravak u smislu kojeg traži naručitelj moguće obaviti u najbližoj ovlaštenoj servisnoj radionici transformatora.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da prema njegovu mišljenju ne postoji slučaj da je određeni proizvođač energetskih transformatora ovlastio radionicu na lokaciji različitoj od proizvođačevog proizvodnog pogona, a da je u istoj moguće obaviti navedene najsloženije zahvate za popravak istoga. To bi značilo da tako ovlaštena radionica služi svrsi samo za obavljanje popravaka transformatora, a nikako za proizvodnju transformatora, što ne odgovara situaciji na tržištu. Naručitelj drži da žalitelj nije ničim dokazao da je prema članku 285. stavku 1. ZJN 2016. propisani kriterij za odabir ponude diskriminirajući, obzirom da u svom žalbenom navodu nije naveo da postoji konkretna servisna radionica koju je ovlastio određeni proizvođač transformatora i u kojoj je moguće obaviti najsloženije zahvate za popravak transformatora ili pružio ikakav drugi dokaz u smjeru njegovog paušalno izraženog žalbenog navoda.

Ocjenujući osnovanost ovog navoda utvrđeno je da je kao jedan od kriterija ekonomski najpovoljnije ponude na temelju kojeg se može ostvariti 5 bodova određena udaljenost servisne radionice te je u bitnom propisano "Nakon isteka jamstvenog roka, u slučaju da se zbog otklanjanja određenog kvara na energetskom transformatoru isti mora transportirati do servisne radionice za popravak, troškove transporta snosi naručitelj što iziskuje znatna financijska sredstva. Jednako tako i samo vrijeme transporta do servisne radionice za popravak i natrag ima veliki utjecaj na trošak naručitelja, pošto navedeno vrijeme transporta povećava vrijeme u kojem će transformator biti izvan funkcije. Servisna radionica za popravak predstavlja pogone proizvođača energetskeg transformatora u kojima je moguće obaviti najsloženije zahvate potrebne za popravak istoga. Udaljenost servisne radionice primjenjuje se kao kriterij za odabir ponude radi osiguranja ekonomičnog i svrhovitog trošenja sredstava. Udaljenost se računa kao zračna udaljenost servisne radionice od lokacije postrojenja u TS TTTS (Google Maps: 43°30'50.8"N 16°31'57.7"E) iz razloga što postoje različite željezničke, cestovne, riječne, pomorske i sl. rute kao i činjenice da bi zainteresirani gospodarski subjekti mogli odabrati različite vrste ruta, odnosno najkraću, najbržu, najekonomičniju ili optimalnu koje bi mogle rezultirati različitom udaljenosti servisne radionice izraženu u kilometrima u odnosu na samu lokaciju postrojenja. Ponudena udaljenost od servisne radionice

se izražava cijelim brojem kilometara udaljenosti. Broj dobivenih bodova se zaokružuje na dvije decimale. Za dokazivanje ovog kriterija Ponuditelj mora u ponudi priložiti ispunjenu i potpisanu Izjavu na ili sukladno obrascu X iz DoN." Sukladno tom kriteriju moguće je ostvariti 5 bodova, a izračunava se prema formuli $B_u = (U_n \text{ [km]} / U_p \text{ [km]}) \times 5$. Dio dokumentacije o nabavi je i izjava F u kojoj se u bitnom navodi „...Servisna radionica u kojoj je moguće napraviti popravak transformatora, osušiti aktivni dio transformatora bez prisustva kisika u roku ne dužem od 72 sata i izvršiti rutinska ispitivanja prema HRN EN 60076 ili jednakovrijednoj za ponuđene transformatore je...“

Odredbom članka 285. stavka 1. ZJN 2016 propisano je da kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje. Stavkom 2. tog članka je propisano da se smatra da su kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka, uključujući čimbenike obuhvaćene u: 1. određenom postupku proizvodnje, izvedbe ili trgovine tim radovima, robom ili uslugama, ili 2. određenom postupku za drugu fazu njihova životnog vijeka i onda kada takvi čimbenici nisu dio njihova materijalnog sadržaja.

Žalitelj u svom navodu upućuje na zahvate iz izjave F te iznosi hipotetsko pitanje „ako se gore navedeni zahtjevi mogu izvršiti u odgovarajućoj radionici koju je ovlastio proizvođač transformatora, a koja je bliža lokaciji transformatora od samog pogona (tvornice) proizvođača, tada se radi o diskriminirajućoj odredbi.“ Dakle, žalitelj ničime ne dokazuje da se radi o diskriminirajućoj odredbi odnosno, kako to primjećuje i naručitelj, ne dokazuje da postoji konkretna servisna radionica koju je ovlastio određeni proizvođač transformatora i u kojoj je moguće obaviti najsloženije zahvate za popravak transformatora. Nadalje, navedeni kriterij odabira ponude je propisan u svrhu postizanja dodatne kvalitete predmeta nabave odnosno radi osiguranja ekonomičnog i svrhovitog trošenja sredstava, za koji kriterij je predviđen način dodjele bodova sukladno propisanoj formuli. Slijedom navedenog, budući da žalitelj protivno članku 403. stavku 2. ZJN 2016 nije dokazao povrede materijalnog prava na koje upućuje, a ovo državno tijelo u sadržaju sporne odredbe nije našlo osnova u ZJN 2016, za poništenjem tog dijela dokumentacije o nabavi, žalbeni navod je ocijenjen kao neosnovan.

Konačno, žalitelj osporava zakonitost pojedinih stavaka troškovnika navodeći da sadrže podatke o točno određenim dimenzijama opreme, a što jasno upućuje na određene proizvode. Tako upućuje na sljedeće stavke troškovnika sa spornim zahtjevima: - stavka A.I.3.3.14. u dijelu koji glasi „Širina x Visina x Dubina: 717 x 1350 x 830 mm“, - stavka A.I.5.1.1. u dijelu koji glasi „max. dimenzije(DxŠxV) u mm: 1250x750x1650“, - stavka A.I.5.2.1. u dijelu koji glasi „Ukupne dimenzije razvoda izmjeničnog napona su: - max. širina 1650 mm, - max. dubina 608 mm, - max. visina 2100 mm. Dimenzije po ormarima: Dovodno-spojno polje =NE1+V1: - max. širina 600 mm, - max. dubina 600 mm, - max. visina 2100 mm, Kabelski ormar =NE1+V2: - max. širina 400 mm, - max. dubina 600 mm, - max. visina 2100 mm. Polje odvoda =NE1+V3: - max. širina 600 mm, - max. dubina 600 mm, - max. visina 2100 mm“, - Stavka A.I.5.3.1. u dijelu koji glasi „max. dimenzija (ŠxDxV) 800x300x1000 mm“, - Stavka A.I.7.1.1. u dijelu koji glasi „max. dimenzije ormara ispravljača (ŠxDxV): 600x600x2100 mm, - max. dimenzije ormara razvoda (ŠxDxV): 1200x600x2100 mm, - max. dimenzije kabelskog ormara (ŠxDxV): 400x600x2100 mm, max. ukupne dimenzije (ŠxDxV): 2200x600x2100 mm“, - Stavka A.I.7.1.3. u dijelu koji glasi „dimenzije (D/Š/V): 305mm x 106mm x 262mm“, - Stavka A.I.7.1.25. u dijelu koji glasi „max. dimenzije bloka(ŠxDxV): 210x280x360 mm“, - Stavka A.I.7.1.25. u dijelu koji glasi „dimenzije(ŠxDxV): 1200x715x1740 mm“, - Stavka B.I.3.1.1. u dijelu koji glasi „dimenzije dovodnog ormara: 600x600x2000 mm, dimenzije kabelskog ormara: 400x600x2000 mm, dimenzije odvodnog ormara: 600x600x2000 mm, visina postolja ormara: 100 mm“. Stavka B.I.5.1.1. u dijelu koji glasi „dimenzije ormara ispravljača: 600x600x2100 mm, dimenzije ormara razvoda: 1200x600x2100 mm, dimenzije kabelskog ormara:

400x600x2100 mm, ukupne dimenzije (ŠxDxV): 2200x600x2100 mm. Žalitelj smatra da je ovakvom pripremom troškovnika naručitelj ograničio tržišno natjecanje, onemogućio svim potencijalnim ponuditeljima jednak pristup postupku nabave te pogodio ponuditeljima koji će nuditi proizvode čije je dimenzije naručitelj naveo u svom troškovniku. Navodi da je naručitelj dao potrebne karakteristike i dimenzije svih dijelova trafostanice te je na taj način potencijalnim ponuditeljima dao dovoljno podataka da ponude proizvode koji se svojim dimenzijama mogu smjestiti unutar gabarita tražene trafostanice. Naručitelj je određivanjem dodatnih (ograničavajućih) faktora kao što su dimenzije pojedinačnih dijelova opreme ograničio tržišno nadmetanje i pogodio ponuditeljima koji će nuditi proizvode koji su naručitelju poslužili kao osnova za određivanje troškovnika. Propisujući te specifične (ograničavajuće) dimenzije opreme, naručitelj je postupio u suprotnosti s odredbama članka 205. stavak 1., 206. stavak 2. i 210. stavak 1. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da se ne slaže s tvrdnjom žalitelja prema kojoj je u troškovniku naveo točne dimenzije opreme. Troškovničke stavke iz žalbenog navoda pod rednim brojem A.I.5.1.1., A.I.5.2.1., A.I.5.3.1., A.I.7.1.1. A.I.7.1.25. nemaju točno određene dimenzije opreme već se omogućava ponuditeljima i nuđenje opreme manjih dimenzija od one koja je u troškovniku navedena. Nadalje za troškovničke stavke B.I.3.1.1. (samostojeći niskonaponski i zrakom izolirani modularni blokovi (ormari) razvoda izmjeničnog napajanja 400/230 V) i B.I.5.1.1. (integrirani modularni blokovi (ormari) sustava besprekidnog napajanja stabilnim naponima +220 V DC, 230 V AC, - 48 V DC) dimenzije su određene prema standardnim dimenzijama modularnih blokova (ŠxDxV) 600x600x2000 mm ili (ŠxDxV) 400x600x2000 mm s visinom postolja od 100 mm, odnosno (ŠxDxV) 600x600x2100 mm ili (ŠxDxV) 400x600x2100 mm ako je visina postolja uključena u dimenziju ormara. Postoji niz proizvođača koji isporučuju takve modularne blokove pogodne za međusobno spajanje i formiranje cjelovitih sustava. Navodi da ne raspolaže s neograničenim prostorom za smještaj opreme te da se građevina gradi u skladu s gabaritima iz građevne dozvole i glavnog projekta, kojim je predviđen razmještaj i približne dimenzije opreme. Značajnija odstupanja ne mogu biti dozvoljena. Također je napravljen i izvedbeni projekt u kojem je usklađena ili potvrđena statika zgrade u odnosu na predloženu opremu, tako da nisu moguća veća odstupanja. Žalbeni navod smatra paušalnim.

Ocjenjujući osnovanost ovog navoda, utvrđeno je da činjenični opis stavaka u troškovniku, odgovara opisu iz žalbenog navoda te se dodaje da se kod stavke A.I.5.1.1 nakon opisa specifikacija, dakle i spornih dimenzija, upućuje na tip 3TBNv 250-24x „Končar D&ST“ ili jednakovrijedan. Dakle, naručitelj je za sve sporne stavke (osim B.I.3.1.1. i B.I.5.1.1.) dimenzije propisao s dozvoljenim odstupanjem, na način da se može ponuditi oprema manjih dimenzija od propisanih. Nadalje, za stavke B.I.3.1.1. i B.I.5.1.1. naručitelj je propisane dimenzije obrazložio na način da se radi o standardnim dimenzijama modularnih blokova, te da postoji niz proizvođača koji isporučuju takve blokove pogodne za međusobno spajanje i formiranje cjelovitih sustava. Samo u stavci A.I.5.1.1. naručitelj je kod opisivanja tehničkih zahtjeva uputio na određeni tip i proizvođača ili jednakovrijedno, dok su ostale stavke opisane upućivanjem na određene tehničke karakteristike. Prema tome, budući da je za stavku u kojoj se upućuje na određeni tip i proizvođača ili jednakovrijedno dozvoljeno ponuditi proizvod koji svojim dimenzijama odstupa od traženih, dok se kod ostalih stavaka kod kojih je također dozvoljeno odstupanje ne upućuje na određeni tip i proizvođača, nije jasno koji su to gospodarski subjekti poslužili naručitelju za izradu tog dijela troškovnika, a žalitelj ne navodi niti dokazuje kojim se to gospodarskim subjektima tim dimenzijama pogoduje (uključujući i stavke B.I.3.1.1. i B.I.5.1.1.), žalbeni navod ocijenjen je kao neosnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

Slijedom svega navedenog, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. ZJN 2016.

Žalitelj je u žalbenom postupku postavio je zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna i to na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

Sukladno odredbi članka 431. stavka 3. ZJN 2016., stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

Budući da je žalba osnovana, osnovan je i zahtjev žalitelja za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna, na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016, dužan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.



Stranke žalbenog postupka:

1. HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb,
Ulica grada Vukovara 37
2. Ramić-trade d.o.o., Podstrana, Put starog sela 11